TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Cần phải ngăn chặn sự can thiệp vào kết luận thanh tra

06:50 08/09/2022

Đó là một trong những vấn đề được nhấn mạnh trong phiên thảo luận về dự án Luật Thanh tra sửa đổi tại tại Hội nghị đại biểu Quốc hội hoạt động chuyên trách.

Hội nghị đại biểu Quốc hội hoạt động chuyên trách diễn ra từ ngày 07/09. Tại Hội nghị, nhấn mạnh quy định về công khai kết luận thanh tra, đại biểu Nguyễn Mạnh Cường – Phó Chủ nhiệm Ủy ban Tư pháp cho biết, luật hiện hành quy định sau khi ký kết luận thanh tra, trong thời hạn 10 ngày phải công khai kết luận thanh tra. Đây cũng là yêu cầu của pháp luật về phòng, chống tham nhũng, đòi hỏi phải công khai, minh bạch hoạt động của cơ quan, tổ chức để phòng ngừa tham nhũng.

Đại biểu Lê Hữu Trí - Phó Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội chuyên trách tỉnh Khánh Hòa.

Đại biểu Lê Hữu Trí, Phó Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội chuyên trách tỉnh Khánh Hòa cho rằng luật cần thiết chế các biện pháp để bảo đảm vị thế chính trị, tính độc lập gắn với tính chịu trách nhiệm của người đứng đầu các cơ quan thanh tra nhà nước tương xứng với chức trách, nhiệm vụ được giao và nhất là bảo đảm thực hiện có hiệu quả chức năng quản lý Nhà nước về công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Dự thảo luật có quy định vị trí, vai trò của người đứng đầu các cơ quan thanh tra trong việc tham mưu cho thủ trưởng cơ quan quản lý nhà nước cùng cấp xây dựng kế hoạch thanh tra, tiến hành thanh tra, báo cáo kết quả thanh tra và trách nhiệm của thủ trưởng cơ quan quản lý nhà nước cùng cấp trong việc phê duyệt, ban hành kế hoạch thanh tra, kết luận thanh tra và xử lý sau thanh tra.

Tuy nhiên, theo đại biểu, qua thực tiễn hoạt động thanh tra, người đứng đầu cơ quan thanh tra vẫn không độc lập hoàn toàn trong việc xác định đối tượng thanh tra trong kết luận và kiến nghị xử lý.

“Trên thực tế, đã có không ít trường hợp người đứng đầu cơ quan thanh tra và trưởng đoàn thanh tra phải báo cáo, xin ý kiến thủ trưởng cơ quan quản lý nhà nước theo yêu cầu của thủ trưởng cơ quan quản lý nhà nước cùng cấp trước khi người đứng đầu cơ quan thanh tra ký kết luận. Điều đó cũng có nghĩa kết luận thanh tra sẽ không bảo đảm tính khách quan nếu thủ trưởng cơ quan quản lý Nhà nước có sự “lệch lạc” – đại biểu phân tích.

Vì vậy, ông Lê Hữu Trí nêu quan điểm, để bảo đảm hoạt động thanh tra được chính xác, khách quan, chống tham nhũng, tiêu cực có hiệu quả thì luật cần quy định rõ các biện pháp tránh sự can thiệp của thủ trưởng cơ quan quản lý nhà nước, của người đứng đầu cơ quan thanh tra đối với hoạt động của đoàn thanh tra.

Cụ thể, ông đề nghị bổ sung về xây dựng kế hoạch thanh tra và xử lý kết luận sau thanh tra, nếu trong trường hợp người đứng đầu cơ quan thanh tra trình kế hoạch thanh tra hoặc kết luận thanh tra mà thủ trưởng cơ quan quản lý nhà nước cùng cấp không chấp thuận thì ý kiến không chấp thuận phải thể hiện bằng văn bản và nêu rõ lý do không chấp thuận.

Đại biểu cũng đề nghị làm rõ, bổ sung chế định trong trường hợp Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh không xử lý cán bộ, công chức, viên chức có hành vi vi phạm hoặc xử lý không phù hợp với tính chất, mức độ hành vi vi phạm theo kết luận thanh tra thì ai có thẩm quyền xem xét, xử lý trách nhiệm của Chủ tịch Ủy ban tỉnh và ai có trách nhiệm kiến nghị với cơ quan nhà nước có thẩm quyền xem xét lại kết quả xử lý của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh. Vấn đề này chưa được thiết kế trong luật.

Cũng theo ông Trí, cần bổ sung chế định người ra quyết định thanh tra căn cứ vào tính chất, mức độ sai phạm của đối tượng bị thanh tra phải có kiến nghị cụ thể hình thức xử lý kỷ luật hành chính. Việc này lâu nay chỉ kiến nghị xử lý chung chung.

Bên cạnh đó, luật cần thiết chế các quy định bảo đảm kiểm soát hoạt động thanh tra có hiệu quả cả về phía thủ trưởng cơ quan quản lý nhà nước và cả về phía cơ quan thanh tra. Thanh tra là hoạt động có vai trò phòng ngừa, phát hiện, xử lý vi phạm pháp luật, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, vì vậy cần thiết phải có các thiết chế quy định giám sát hoạt động thanh tra nhằm ngăn chặn các sai phạm xảy ra trong hoạt động thanh tra.

“Thực tế những nội dung giám sát được quy định tại Thông tư số 05/2015 của Thanh tra Chính phủ, tuy nhiên những hoạt động này trên thực tế mang tính chất hình thức. Do vậy, cần phải luật hóa những quy định về giám sát hoạt động thanh tra sao cho hoạt động thanh tra được bảo đảm tính khách quan, hiệu quả, ngăn chặn được tiêu cực, tham nhũng trong hoạt động thanh tra” – ông Lê Hữu Trí nhấn mạnh.

Công Huy (t/h)